

Анонимизиран текст

Превод

C-5/22 - 1

Дело C-5/22

Преюдициално запитване

Дата на постъпване в Съда:

3 януари 2022 г.

Запитваща юрисдикция:

Consiglio di Stato (Италия)

Дата на акта за преюдициално запитване:

31 декември 2021 г.

Жалбоподател и въззивник:

Green Network SpA

Ответници и въззивници:

SF

YB

Autorità di Regolazione per Energia Reti и Ambiente (ARERA)

[...]

Consiglio di Stato (Държавен съвет)

действащ като правораздавателен орган (шести състав)

постановява настоящото

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

по жалба [...], подаден от

дружество Green Network S.p.A., [...]

срещу

SF и YB, които не се конституират като страна в настоящото съдебното производство;

Arera - Autorità di Regolazione per Energia Reti e Ambiente (Регулаторен орган за енергетика, мрежи и околна среда, ARERA) [...]

за отмяна

на решение № 1608/2020 на Tribunale amministrativo regionale per la Lombardia, sede di Milano (Sezione Prima) (Регионален административен съд Ломбардия, седалище Милано) (първи състав), постановено между страните и отнасящо се до искане за отмяна на решението на ARERA от 20 юни 2019 г. [...] за „Налагане на административна имуществена санкция и приемане на разпоредително решение за нарушения на договорните условия за доставка на електроенергия и природен газ на крайните потребители“, както и на предварителните, свързаните и/или последващите решения [...];

[...]

1 Кратко изложение на предмета на спора и на релативните факти

1.1 С настоящата апелативна жалба дружество Green Network S.p.A. обжалва решение № 1608 от 2020 г. на Tar Lombardia, sede di Milano (Регионален административен съд Ломбардия, седалище Милано), с което се отхвърлят първоначалните жалби, подадени от същата страна, срещу решението на Arera от 20 юни 2019 г., с което на същия жалбоподател е наложена административна имуществена санкция в размер на 655.000,00 EUR за това, че е предоставил на клиентите си договорна информация в нарушение на приетите от Регулаторния орган регулаторни разпоредби и е издадена заповед за връщане на сумите, начислени на клиентите като „разходи за административно управление“ на обща стойност 13.987.495,22 EUR.

1.2 Производството, довело до приемане на решението, обжалвано на първа инстанция, е образувано по сигнал, изпратен до Регулаторния орган от [...] Sportello per il consumatore Energia e Ambiente (Център за подпомагане на потребителите в областта на електроенергията и околната среда), в който се посочва, че Green Network начислява във фактурите такса, наречена „такса по член 5“, във връзка с офертата си „Home Energy Light“, която клиентите оспорват като неясна. Извършените впоследствие от Регулаторния орган проверки показват, че тази такса се начислява не само във връзка с горепосочената оферта, но е предвидена и в член 5 (или в някои случаи в член 4 или член 7) от общите условия на Green Network за доставка на електроенергия и на природен газ. Съгласно тази клауза по-специално „разходите за административно управление не се включват в таксите за

доставка, а доставчикът има право да начислява на потребителя такса до 5 EUR на месец [или 10 EUR в други договори] за всяка точка на доставка“.

1.3 След приключване на разследването и окончателното изслушване на дружеството, [...] Регулаторният орган налага на жалбоподателя горепосочената санкция за незаконосъобразно установяване в общите условия на договора на такса за разходи за административно управление, за непосочване на таксата в сравнителната таблица (Scheda di confrontabilità) и в системата за търсене на оферти (Trova Offertede) и за последващото ѝ незаконосъобразно начисляване на крайните потребители в нарушение на разпоредбите на Кодекса за търговската етика (Codice di condotta commerciale) и на членове 8 и 11 от Регламента за търсене на оферти (Regolamento Trova Offerte). Освен това с горепосоченото решение Регулаторният орган разпорежда на Green Network да върне на своите клиенти на електроенергия и природен газ обща сума в размер на 13.987.495,22 EUR.

Двете жалби, подадени пред първоинстанционния административен съд, са отхвърлени.

1.4 [...] **[В]**ъззивникът изтъква следните основания за обжалване:

- съдебното решение е неправилно, доколкото в него се приема, че санкцията, която е наложена за твърдяното неправилно попълване на сравнителната таблица и съответно за твърдяно нарушение на Кодекса за търговската етика, е законосъобразна,
- съдебното решение е неправилно, доколкото в него се признава за законосъобразна санкцията, наложена за твърдяното нарушение на правилата на Регламента за търсене на оферти,
- съдебното решение е неправилно, доколкото в него се приема, че наложената санкция е законосъобразна поради твърдяната идентичност и дублиране на таксата по член 5 с таксата PCV (такса за продажба на електроенергия) и с таксата QVD (такса за продажба на дребно на природен газ),
- съдебното решение е неправилно, доколкото в него се приема, че наложената тежка санкция е законосъобразна с оглед на тежестта на нарушенията, на личността и на поведението на нарушителя,
- съдебното решение е неправилно, доколкото в него се признава за законосъобразно решението на Регулаторния орган в частта, в която признава правомощието на самия Регулаторен орган да разпорежи на Green Network да възстанови суми на трети лица, и иска отправяне на преюдициално запитване по тези въпроси до Съда на Европейския съюз (СЕС).

Регулаторният орган [...] иска апелативната жалба да бъде отхвърлена и подава насрещна апелативна жалба срещу раздел I.2) от обжалваното съдебно решение поради нарушение на член 2, параграф 12, букви h) и l) от Legge n. 481/1995 (Закон № 481/1995) [...] **[и други разпоредби на националното право]** и на директиви 2009/72/ЕО, 2009/73/ЕО и (ЕС) 2019/944.

[...] *[процедура]*

1.5 С неокончателно решение № 8717 от 30 декември 2021 г. настоящият съдебен състав отхвърля основанията за обжалване, изтъкнати във връзка с налагането на административната имуществена санкция в размер на 655.000,00 EUR.

С настоящото определение се оправя преюдициално запитване до СЕС, както бе изложено в посоченото по-горе неокончателно съдебно решение, по въпросите, поставени с петото основание за обжалване, свързано със законосъобразността на обжалваното решение в частта, в която се разпорежда възстановяването на сумите, начислени на потребителите като „разходи за административно управление“ на обща стойност 13.987.495,22 EUR.

2 *Предпоставки за отправяне на преюдициалното запитване*

[...] **[позоваване на практиката на Съда относно задължението за отправяне на преюдициално запитване]**

2.2 В конкретния случай, на първо място, запитването е *prima facie* релевантно, тъй като се отнася пряко до съществуването съгласно посочената европейска правна уредба на правомощието, упражнено с разпореждането за възстановяване на сумата в обжалваното решение.

На второ място, разпоредбите, на които се позовава въззивникът, не изглежда да са били тълкувани от СЕС във връзка с допустимостта на разпоредително правомощие като спорното.

На трето място, изглежда не е напълно очевидно кое е правилното тълкуване, като се имат предвид както общият характер на елементите, на които се позовават представителите на държавата в подкрепа на съществуването на спорното правомощие, така и нетипичният характер на това правомощие, както е описано от Регулаторния орган — въззиваем в настоящото производство.

3 *Европейската правна уредба*

3.1 Що се отнася до релевантните европейска правна уредба, като цяло от първостепенно значение е правната уредба, която предвижда — в областта на защитата на потребителите с цел подобряване и интегриране на

конкументните пазари на електроенергия — задълженията и правомощията на регулаторния орган в областта на либерализираните услуги, и по-специално член 37 от Директива № 2009/72/ЕО от 13 юли 2009 г.

По-конкретно от значение е член 37, параграф 1: както в буква и) „да наблюдава равнището на прозрачност, включително на цените на едро, и да гарантира, че електроенергийните предприятия изпълняват задълженията за прозрачност“, така и в буква н), където се предвижда правомощието на регулаторния орган „да съдейства заедно с други компетентни органи за осигуряване на ефективността и прилагането на мерките за защита на потребителите, включително на определените в приложение I“. В това приложение I се признава, че клиентите имат право да сключват договор със своя доставчик на електроенергийни услуги, в който се посочват, наред с другото, „договорености[те] за компенсации и възстановяване на суми, които се прилагат, ако не са спазени нивата на качество на договорената услуга, включително неточно и забавено фактуриране“.

От значение е и член 37, параграф 4, където се предвижда, че „Държавите членки гарантират, че регулаторните органи разполагат с правомощия, които им позволяват да изпълняват задълженията, посочени в параграфи 1, 3 и 6, ефективно и без забавяне. За тази цел регулаторният орган има най-малко следните правомощия: [...] 2) да налага ефективни, пропорционални и възпиращи санкции на електроенергийните предприятия, които не изпълняват задълженията си съгласно настоящата директива или другите съответни правно обвързващи решения на регулаторния орган или на Агенцията, или да предлага на компетентен съд да наложи такива санкции. Това включва правомощието да налага или да предлага налагането на санкции в размер до 10 % от годишния оборот на оператора на преносна система спрямо същия или в размер до 10 % от годишния оборот на вертикално интегрираното предприятие спрямо същото, в зависимост от случая, ако те не спазват задълженията си съгласно настоящата директива“.

4 Националната правна уредба

4.1 Що се отнася до съдържанието на националните разпоредби, с които се транспонира горепосочената европейска правна уредба и които са от значение в случая, приложените от Регулаторния орган разпоредби се отнасят до разпоредителното правомощие по член 2, параграф 20, буква d) от Закон № 481/1995, цитиран в обжалваното решение, с което се разпорежда връщането, който гласи: „d) разпорежда на оператора на услугата да преустанови действията, които увреждат правата на потребителите, като налага по силата на параграф 12, буква g) задължение за изплащане на обезщетение“.

На свой ред член 2, параграф 12, буква g) възлага на Регулаторния орган следните функции: „g) да контролира предоставянето на услугите с правомощия за проверка, достъп, получаване на документация и полезна информация и да определя случаите на автоматично обезщетяване на потребителя от доставчика на услугата, когато последният не спазва договорните клаузи или предоставя услуга с по-ниско качество от установеното в правилата за предоставяне на услуги, посочени в параграф 37, в програмния договор или в буква h)“.

В изпълнение на тези разпоредби Регулаторният орган, след като санкционира договорната клауза, посочена в описанието на фактите, разпорежда да бъдат възстановени на клиентите сумите, които са им били начислени на това основание.

5 *Приложимите в областта принципи и съответствието [с правото на Съюза] на разпоредителното правомощие на Регулаторния орган*

След като бяха очертани релевантните елементи на делото е необходимо да се припомнят действащите принципи на посочената европейска правна уредба.

Като цяло Директива 2009/72 има за цел главно да създаде отворен и конкурентен вътрешен пазар в сектора на електроенергията, който да позволява на всеки потребител свободно да избира своя доставчик, а на всеки доставчик — свободно да снабдява своите клиенти, да създава равни условия на този пазар, да гарантира сигурността на енергийните доставки и да се бори с изменението на климата. За постигането на тези цели същата директива предоставя на националния регулаторен орган широки правомощия в областта на регулирането и надзора върху пазара на електроенергия (вж. Решение на Съда на ЕС, пети състав, от 11 юни 2020 г. по дело C-378/19).

Във връзка с въпросната разпоредба е посочено, че член 37 от Директива 2009/72/ЕО не задължава държавите членки да предоставят на регулаторния орган на пазара на електроенергия и компетентност за уреждане на споровете между битовите клиенти и операторите на системите за пренос или разпределяне на електроенергия. Съгласно Директивата държавите членки могат да възложат компетентността за извънсъдебно уреждане на споровете между битовите клиенти и електроенергийните предприятия на орган, различен от регулаторния, стига този орган да е независим и да упражнява тази компетентност, като прилага бързи, ефективни, прозрачни, опростени и евтини процедури за разглеждане на жалбите, даващи възможност споровете да се решават справедливо и в кратки срокове (решение на Съда на ЕС, пети състав от 23 януари 2020 г. по дело C-578/18).

Според жалбоподателя прилаганата национална правна уредба, доколкото разрешава издаването на разпореждане за връщане на суми, които са

предмет на частноправни договорни отношения, противоречи на европейската правна уредба, която изключва подобно разширяване на властническите правомощия на регулаторния орган.

- 6 Поради всички гореизложени съображения настоящият състав счита, че поставените проблеми могат да обосноват отправянето на преюдициално запитване до СЕС със следните въпроси:

„а) Може ли европейската правна уредба, която се съдържа в Директива 72/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. — и по-специално в член 37, параграфи 1 и 4, който урежда правомощията на регулаторните органи, и в приложение I — да се тълкува в смисъл, че обхваща и правомощието на Регулаторния орган на италианския пазар на електроенергия (ARERA) да разпреди на дружествата, осъществяващи дейност в сектора на електроенергията, да възстановят на клиентите, включително бивши и неизправни, сума, която съответства на таксата, която са платили за покриване на разходите за административно управление в изпълнение на договорна клауза, за която е била наложена санкция от същия орган?

б) Може ли европейската правна уредба, която се съдържа в Директива 72/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. — и по-специално в член 37, параграфи 1 и 4, който урежда правомощията на регулаторните органи, и в приложение I — да се тълкува в смисъл, че режимът за обезщетение и възстановяване на суми, който се прилага спрямо клиентите на пазара на електроенергия, ако операторът на пазара не е постигнал договореното качество на услугата, обхваща и възстановяването на платена от клиентите такса, изрично предвидена в клауза на подписания и приет договор, която няма никаква връзка с качеството на самата услуга, а е предвидена с цел покриване на разходите за административно управление на икономическия оператор?“.

[...] спира настоящото производство [...] **[производство]**

По изложените съображения

Consiglio di Stato (шести състав), действащ като правораздавателен орган, без да се произнася окончателно, разпорежда на секретариата да изпрати преписката на Съда на Европейския съюз по силата на член 267 от Договора за функционирането на Европейския съюз [...].

Постановено в Рим [...] на 16 декември 2021 г. [...]